

Davos tasta la neu de Nova York

Els més rics es tornen a reunir en el Fòrum Econòmic Mundial (FEM), però enguany han canviat la tradicional seu suïssa de Davos per la castigada ciutat de Nova York. Precisament les conseqüències dels atemptats de l'11 de setembre marcaran una edició especialment calenta d'aquest fòrum, entre els convidats i els que es quedaran al carrer per protestar contra el control del món de les grans multinacionals.

Els 2.000 participants del Fòrum Econòmic Mundial (FEM) de Davos canviaran aquest any la neu immaculada dels Alps suïssos per la fangosa de Nova York. Els rics també són solidaris, sobretot amb la ciutat que millor representa el sistema capitalista.

És el primer cop que el FEM es reuneix fora de Suïssa des de la seva fundació el 1970. Una decisió carregada de simbolisme que ha recaigut lògicament a Nova York, després dels atemptats de l'11 de setembre, que van causar commoció en moltes de les empreses (les cent més importants del món) que paguen cada any el dret de participar en el fòrum. Algunes d'aquestes, com Merrill Lynch (una de les firmes que avalua la salut financera de països com l'Argentina) van perdre desenes o centenars de treballadors en l'atac contra les torres bessones.

Altres, com Enron, tenen altres cabòries al cap. L'espectacular fallida de l'empresa nord-americana d'energia ha provocat un terratrèmol polític als Estats Units. Enmig de les tones de corrupció que cada dia posa al descobert el cas, una notícia va passar desapercibida a la premsa nord-americana: el president d'Enron, Kenn Lay, ha estat esborrat discretament del consell directiu de la Fundació FEM. Un altre esforç del fòrum per mantenir-se al marge dels escàndols que sacsegen de tant en tant les empreses "triomfadores" del sistema econòmic mundial.

FEM al Waldorf Astoria. El FEM es reunirà a Nova York del 31 de gener al 4 de febrer en el Waldorf Astoria, un dels hotels més fastuosos i amb més història de la ciutat. Les empreses patrocinadores pagaran cadascuna al voltant de 200.000

dòlars per cada participant que en viui. La policia té previst aïllar l'establiment en un radi encara indeterminat. A Seattle, el 1999, les forces de seguretat eren (abans que la situació es descontrolés i l'alcalde acabés demanant l'ajut de l'exèrcit) 1.100 agents policials. A Nova York, el proper dia 31, els policies seran 41.000.

"Després de l'11 de setembre, els no-vaioquesos no tenen gaires ganes de desordres seriosos", justificava el portaveu de la policia de la ciutat, Michael P. Loney, el passat dia 11. Òbviament, el seu nou alcalde, Michael Bloomberg, tampoc té ganes de sarau. Home de negocis amb fama de dur, Bloomberg (la seva agència de notícies financeres acostumava a ser també una de les estrelles del fòrum a Davos) no vol aparentment que l'ombra de Rudolf Giuliani (l'exalcalde de Nova York i "heroi" dels fets de l'11 de setembre) el persegueixi eternament.

I de l'altra banda? Deixant de banda el Fòrum Social de Porto Alegre, que vol ser l'alternativa *sambera* als còctels de Nova York, els fòrums de debat alternatius a Internet indiquen que a Nova York les manifestacions antimundialització podrien ser nombroses i "calentes", molt més que a Davos, on els manifestants no van passar realment mai de les 200 a 300 persones.

Per "escalfar motors", una xarxa indeterminada d'ONG i grupuscles d'extrema esquerra han convocat d'entrada una "Convenció Anarquista Intergalàctica" dues setmanes abans de la celebració del FEM. Entre els temes de debat hi haurà "La III Guerra Mundial" o "el llinatge feixista de les empreses (sic)". Després, durant els cinc dies del fòrum, "Another World is Possible" (el conegut "Un altre món és possible" de l'associació d'ori-

gen francès ATTAC) convocarà simpatitzants de 1.600 ONG, des d'Amnistia Internacional fins a Greenpeace. Els seus debats se celebraran al Centre Religios de l'ONU, a un quilòmetre del Waldorf Astoria.

L'objectiu declarat del FEM des dels seus inicis ha estat el d'atraure els millors cervells econòmics, polítics o científics, allò que alguns descriuen irònicament com "la crema mundial", per discutir –literalment– centenars de temes, des de les vuit del matí fins a mitjanit, ininterrompudament. Poc imaginava el seu fundador, Klaus Schwab, un professor suís d'economia, que amb el temps també acabaria atraient les hordes anarquistes, els "captaires a les portes del castell", com s'autoqualificava el pagès francès José Bové en els carrers nevats de Davos, el 1999.

I tanmateix, a Davos sempre ha existit debat amb les ONG, els sindicats i els representants d'allò que altres descriuen confosament com "la societat civil". El FEM invita des de fa anys els líders sindicalistes del món sencer perquè expressin el seu punt de vista sobre la mundialització econòmica. L'any passat, mentre a fora nevava i es preparava un "assalt" a Davos que mai no es va arribar a produir per falta de gent, a dins del fòrum, Lori Wallach, una de les organitzadores de les protestes de Seattle, donava tranquil·lament el seu punt de vista davant una audiència composta en gran part d'empresaris i "representants del discurs únic neoliberal". Quan un servidor li va preguntar què feia en aquell debat, Wallach va respondre ràpidament: "Public Citizen (la seva organització) lluita des dels carrers de São Paulo fins als passadissos del centre de conferències de Davos."

Castell de neu. Per a bé o per a mal, l'11 de setembre i les seves greus conseqüències polítiques i jurídiques acabaran probablement amb aquesta ambigüitat del discurs alternatiu, sobretot de les ONG considerades "prestigioses". No val a badar: els organitzadors del FEM són especialistes en les operacions de re-

L'atemptat a les Torres Bessones de Nova York marcarà aquesta edició del Fòrum Econòmic Mundial. Es preveu una conferència ben moguda.

lacions públiques, ja sigui les "aliances estratègiques" entre associacions "civils" i empreses, en temes com la lluita contra la sida o el reescalfament del Planeta. Les ONG no semblen disposades a caure en el que consideren una trampa per dividir-les pel que fa als seus partidaris, molts dels quals estaran manifestant-se en els carrers de Nova York. El cas de Greenpeace és eloqüent: invitats ara fa tres anys, l'organització ecologista només es va decidir a participar l'any següent, el 2000. En l'edició del 2001, la seva posició va ser més radical, com si volgués posar a prova la sinceritat de diàleg dels organitzadors i de les empreses que patrocinen el fòrum. Aquest any han decidit que no val la pena anar-hi.

"Com vostè sap, Greenpeace és una organització basada en l'acció", va escriure el president de l'organització a Klaus Schwab fa pocs dies. "Aquest any hem pensat que la millor manera de fer pressió al FEM perquè actuï a favor del medi ambient és no participar-hi".

Efectivament, "Greenpeace es basa en l'acció –li va respondre en una altra carta pública el senyor Schwab–. El FEM [en canvi] és un 'fòrum', la qual cosa vol dir que no té poder de decisió [...]. Aquesta diferència condueix als problemes que vam tenir l'any passat". Schwab fa referència a un debat de l'edició 2001 de Davos entre els presidents de les principals marques de la indústria automobilística, "governadors" del consell directiu del fòrum (els que paguen, per entendre'ns) i líders ecologistes, entre ells el president de Greenpeace.

"Els governadors van arribar a la sala a l'espera d'un diàleg. Però tot el que van obtenir de Greenpeace va ser una sèrie de demandes específiques i ambicioses per reduir les emissions de CO₂. A més a més, Greenpeace va invitar la premsa i va treure un comunicat immediatament després de la sessió que molts dels governadors no van trobar acceptable", critica Schwab. Si el fundador del fòrum de Davos i els seus governadors esperaven muntar un bon cop publicitari, Greenpeace va demostrar que no es quedava al darrere.

Al mateix temps, aquest debat, encara que incipient, era una imatge fidel del clima real que impera en el FEM durant els cinc dies de trobada. L'any passat, Bill Gates va anunciar la donació de 500 milions de dòlars en la lluita contra el sida. A aquestes altures, el seu fons ja ha recaptat 750 milions de dòlars, en col·laboració amb empreses, ONG i organismes com UNICEF.

Tot aquest diàleg es pot esfondrar com un castell de neu aquesta setmana, als carrers de Nova York. Amb la retallada dels drets cívics als Estats Units i les fosques perspectives que prepara la "lluita contra el terrorisme", els ànims entre les ONG sembla que estiguin ben encesos. El lema precisament del FEM de Nova York aquest any és "Lideratge en temps fràgils: una visió per a un futur compartit". Caldrà molta mà esquerra per part de tothom perquè el FEM no es converteixi en un altra Gènova de sinistre record.

Jordi Zamora